

SVIM ZASTUPNICIMA I POVJERENICIMA

Zašto nismo potpisali sporazum o rastu osnovice od 6% kao što su to učinili sindikati državnih službi, što je naš cilj i koliko naše plaće zapravo zaostaju

Vlada i sindikati državnih službi potpisali su sporazum od 6% rasta osnovice u iduće tri godine. Poznato je da je Vlada još ljetos donijela odluku u Smjernicama ekonomske i fiskalne politike da će rast plaća biti 5% u iduće tri godine. Usput recimo, svakome je jasno da porasta s 5 na 6% ne bi bilo da nije bilo naših aktivnosti, a ne aktivnosti tih sindikata koji su potpisali. Taj porast odnosit će se i na nas, potpisali mi to ili ne potpisali.

Mi to nećemo potpisati i to smo glatko odbili, jer je takav porast nezadovoljavajući i sasvim suprotan temeljnog cilju. Naime, **6% rasta osnovice iznosi točno toliko koliko godišnje rastu plaće u privredi**. To znači da se time naše zaostajanje od dvadesetak posto ne uklanja, već se zamrzava na toj mjeri. Da to potpišemo mi bismo ostali tri godine fiksirani na tom zaostajanju i to bi postalo trajno mjerilo. Tko bi nam za tri godine priznao da zaostajemo 20% da sada stavimo naš potpis na takav sporazum. Dakle, **naš je cilj ukloniti zaostajanje**, tj. ostvariti status primjeren našim profesijama, vratiti prijašnje odnose u zemlji od prije nekoliko godina, a to znači da plaće u prosvjeti moraju rasti brže od plaća u drugim sektorima jer su do sada drugi sektori rasli brže od nas. Dakle, nama treba taj rast od 6% godišnje plus + uklanjanje zaostajanja u idućih, na primjer, 5 godina, na način da se 20% raspodijeli u idućih tri do pet godina. To je sasvim realno i moguće.

Sutra će taj sporazum vjerojatno potpisati i dio sindikata javnih službi. To je pogubno za javne i državne službe, jer to nije politika već otklon od zajedničke politike koja je glasila ukloniti zaostajanje. Ti sindikati odlučili su potpisati jer neki nemaju nikakvu štrajkašku moć, jer neki čelnici žele ostvariti mir samo za sebe a ne socijalni mir za svoje članove i jer neki sindikati kao liječnički, jako dobro stoje, a imaju i trajni dodatak od 10% dobiven štrajkom, i imaju 67% veću plaću od nastavnika početnika (u Sloveniji je to 23%). Dakle, različiti su kolektivni interesi i individualni motivi zašto neki sindikati potpisuju.

Mi smo rekli na konferenciji za tisak, ako ti sindikati tako nešto potpisuju, onda to samo znači da su njihovi članovi s time zadovoljni. Da im je dobro. Prosvjeti nije dobro i s time nije zadovoljna. Zato je u štrajku. Borimo se za status a ne za potporu Vladi za politiku plaća koja glasi ostaci ostataka. Što taj sporazum znači mogao bih samo pokazati na sljedećem: s 5% najavljenog rasta, plaćama će na kraju mandata ove vlade pasti kupovna moć za 7%. S ovih 6% rasta osnovice plaćama će pasti kupovna moć 6% u idućih pet godina.

Koliko zapravo zaostajemo? To ovisi o metodološkom okviru koji ćemo primjeniti, na primjer, promatramo li bruto ili neto plaću, Finine ili podatke Državnog zavoda za statistiku, uspoređujemo li se s prosječnom plaćom u zemlji ili u privredi, s kojim razdobljem u prošlosti, da li s početkom 2000. godine (zbog Temeljnog kolektivnog ugovora) ili s 2001. godinom zbog tada novog sustava plaća, itd. itd. Svi se izračuni međutim vrte oko dvadesetak posto.

U Ministarstvu znanosti cijelu smo ovu subotu i nedjelju, sa ljudima iz Ministarstva financija i Ministarstva znanosti, uključujući i ministra, i to do kasno u noć i u subotu i u nedjelju usklađivali i provjeravali podatke i pokušali uskladiti metodološki okvir. **Prevladalo je mišljenje da treba koristiti Fineine podatke u bruto iznosu i da se uspoređujemo s privredom, te da usporedbu radimo s prvim kvartalom 2000. godine (zbog članka 86 TKU-a).** Tragom toga rezultati su sljedeći:

- 2000. godine omjer plaće nastavnika početnika i prosječne plaće u privredi bio je $4606:4154 = 1,109$ tj. 10,9% iznad prosječne plaće u privredi
- Danas je taj omjer $5895:6335 = 93,1\%$
- Dakle, tadašnji indeks od 110,9 : s današnjim indeksom od 93,1 daje 1,191 ili 19,1%.

Eto, zaključimo, zaostajanje iznosi 19,1%.

Pozdrav svima, sretno u štrajku

Vilim Ribić

Zagreb, 22. studenoga 2006.